

HAKU 2019

- Jos tilan osallistietoihin on tullut muutoksia, ilmoita uusien osallisten tiedot ja poistuneet osalliset lomakkeella 101D
- Jos ensisijainen viljelijä tilalla vaihtuu, päivitä käyttöoikeudet lomakkeella 457 ja palauta se kuntaan
- Tämän jälkeen ensisijainen viljelijä voi lisätä ja muokata Vipu-palvelun asiointioikeuksia ja päivittää osallisten yhteystietoja
- Voit perustaa uusia lohkoja sekä tehdä peruslohkojen jakamisia ja yhdistämisiä valitsemalla Vipu-palvelun etusivulta Sähköinen asiointi -linkistä peruslohkomuutokset osion
- Muutokset lähtevät kuntaan käsiteltäväksi ja digitoitavaksi
- Erillistä karttaliitettä ei tarvitse palauttaa kuntaan. Tee nämä muutokset ennen kuin siirryt päätukihakemuksen tekemiseen, jotta kunta ehtii tarkistaa lohkomuutokset ja saat oikeat tiedot hakemukseesi

-Aloita sähköisen hakemuksen tekeminen valitsemalla Vipu-palvelun etusivulta *Sähköinen asiointi* -kohta. Siirry *Päätukihaku*-osioon. Voit valita eri esitäyttövaihtoehtoja itsellesi sopivimman

- Aloita päätukihakemuksen täyttäminen lohkotiedoista. Voit ilmoittaa samalla kertaa peruslohkon ja kasvulohkon tiedot. Tässä kohdassa voit valita käytetäänkö viime vuoden kasvulohkotietoja, viljelysuunnitteluohjelmistosta tuotuja tietoja vai haluatko täyttää tiedot uudelleen. Tässä vaiheessa sovellus ohjaa myös tarvittaessa piirtämään kasvulohkot. Vuonna 2019 voit piirtää myös yhteiskäyttölohkojen kasvulohkot Vipussa

-Voit tehdä peruslohkolle rajakorjauksen *Päätukihaku* –osiossa samaan aikaan kun jätät tukihakemuksen. Lähetä päätukihaun hakemus ajoissa, jotta kunta voi varmistaa rajakorjauksen hyväksymisen ennen 17.6.2019. Jos rajakorjaus hylätään kunnassa 17.6. jälkeen, voit korjata lohkon kasvulohkotiedot sen jälkeen vain paperilla

-Ilmoita hallinnan siirroista, eli pellon ostosta, myynnistä ja vuokraamisesta viimeistään 17.6.2019 lisäämällä peruslohkoja hallintaasi tai poistamalla lohkoja hallinnastasi. Toiminnot ovat mahdollisia *Päätukihaku*- ja *Peruslohkomuutokset*-osioissa.

-Ilmoita lohkotietojen ilmoittamisen jälkeen maatilasi tiedot

-Merkitse kaikki hakemasi tuet Hae tukia -välilehdellä. Hae tällä välilehdellä myös ympäristösitoumuksen, ympäristösopimusten, edellisen ohjelmakauden ympäristötuen erityistukisopimusten ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksua, jos olet sitoutunut kyseisiin korvauksiin vuonna 2015 tai aiemmin

-Kaikkia tukia ei voi hakea Sähköisen asioinnin päätukihaku –osiossa. Jätä tarvittaessa osallistumisilmoitus EU:n eläinpalkkioiden ja kansallisten kotieläintukien järjestelmiin. Nämä sähköisen asioinnin erilliset osiot vaativat kaikki oman käsittelyyn lähettämisenä.

-Siirry ennen sähköisen hakemuksen lähettämistä *Vipunuvoja*-osioon, jossa sovellus ilmoittaa, jos hakemuksellasi on selkeitä virheitä tai ristiriitaisuuksia. Vipuneuvojassa näet myös, täytyvätkö maatilasi viherryttämistuen monipuolistamisvaatimukset

-Vipuneuvojaosiossa on myös *Alustava tukiarvio*-näyttö, mistä näet arvion tilallesi päätukihaussa haettujen tukien Perusteella maksettavasta tuesta.

-Hakumateriaali 2019

-Saat viljelijänä huhtikuun alussa postissa ilmoituksen tukihaun alkamisesta. Tukihakuun tarvittavat ajantasaiset tiedot ovat Ruokaviraston internetsivuilla osoitteessa **www.ruokavirasto.fi/viljelijat3**.

-Maatilalle ei lähetetä viime vuoden tietoihin perustuvaa esitäyttötulostetta. Voit täyttää tukihakemuksesi Vipu-palvelussa viime vuoden esitäytetyillä tiedoilla tai tarvittaessa pyytää kunnastasi tulosten viime vuoden hakutiedoista

-Ruokavirasto suosittelee, että teet kirjallisen vuokrasopimuksen ja sovit tukioikeuksista maanvuokrasopimuksen yhteydessä

-Maanvuokralaissa (258/1966) säädetään maanvuokrasopimuksista

-Maatalousmaa, jolla ei ole maatalouden harjoittamiseen tarvittavia asuin- ja talousrakennuksia tai jolla ne ovat tähän tarkoitukseen riittämättömät, voidaan antaa vuokralle enintään 20 vuoden määräajaksi pääasiallisesti maatalouden harjoittamiseen käytettäväksi

-Viljelmä, jolla on maatalouden harjoittamiseen tarvittavat asuin- ja talousrakennukset, voidaan antaa vuokralle enintään 25 vuoden määräajaksi pääasiallisesti maatalouden harjoittamiseen käytettäväksi. Jos määräaika ei ole merkitty vuokrasopimukseen, katsotaan vuokrasopimuksen olevan voimassa kaksi vuotta

-Suullinen vuokrasopimus on pätevä silloin, kun rakentamattoman maatalousmaan vuokra-aika on korkeintaan kaksi vuotta

-Jos maanvuokrasopimus riitautetaan, tuenmaksu keskeytetään, kunnes tuomioistuimista on saatu päätös siitä, kenen hallinnassa pelto on ollut ja minkä ajanjakson. Tukihakemusten liitteeksi ei pääsääntöisesti tarvita vuokrasopimusta

Tukioikeuksien siirrot

-Voit siirtää tukioikeuksia joko pysyvästi tai määräajaksi

-Tukioikeuksien omistuksen siirrot ovat aina pysyviä ja tukioikeuksien hallinnan siirrot eli vuokraukset ovat aina määräaikaisia

-Tukioikeuksien omistuksen siirron yhteydessä on osapuolten otettava lomakkeella kantaa myös siihen, mitä tapahtuu tukioikeuksien hallinnalle. Hallinta voi siirtyä tukioikeuksien vastaanottajalle, se voi jäädä luovuttajalle tai se voi jäädä myös kolmannelle osapuolelle, jos esimerkiksi vuokrattuja tukioikeuksia myydään

-Ilmoita tukioikeuksien siirrosta lomakkeella 103B ja liitteellä 103A. Lomake 103B täyttöohjeineen löytyy Ruokaviraston internetsivuilta www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet7 → 103B. Liitteen 103A saat joko Vipu-palvelusta tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta

-Jokaisesta siirrosta tehdään oma ilmoitus

-Palauta ilmoitus tukioikeuksia luovuttavan tilan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 17.6.2019

- Jos kyseessä on koko tilan hallinnan siirron yhteydessä siirrettävät kaikki tilan tukioikeudet, voit ilmoittaa siitä 20.9.2019 mennessä

- Varsinaisen siirron pitää kuitenkin tapahtua viimeistään 31.8.2019
- Tukioikeuksien vastaanottajan on oltava aktiivilijelijä. Sinut katsotaan viljelijätukihaussa aktiivilijelijäksi, jos harjoitat maataloustoimintaa vuonna 2019
- Kun tukioikeuksien omistusta siirretään, omistus voidaan siirtää luonnolliselle henkilölle, luonnollisten henkilöiden ryhmälle, oikeushenkilölle tai oikeushenkilöiden ryhmälle, kun ko. vastaanottaja täyttää aktiivilijelijän määritelmän
- Kun tukioikeuksia siirretään perinnön, ennakkoperinnön tai suorien tukien laissa määriteltyjen sukupolvenvaihdosten perusteella, tukioikeuksien omistuksen vastaanottajan ei tarvitse täyttää aktiivilijelijän määritelmää

-Hakemuksen tai sen osan peruminen

-Voit halutessasi perua osan hakemuksestasi tai koko hakemuksen 17.6.2019 jälkeen. Sinulla on mahdollisuus pienentää alkuperäisessä hakemuksessa ilmoittamiasi lohkojen pinta-aloja (esimerkiksi yllättäen ilman tietoimitusta tulleen tienrakennuksen takia, jota et ole voinut ottaa huomioon hakemuksessa) perumalla hakemus tältä osin

-Perumisen voit tehdä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle lomakkeella 145 tai vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella. Tee ilmoitus viivytyksettä

-Koko hakemuksen perumisen jälkeen tilanne on sama kuin ennen hakemuksen palauttamista. Hakemukselta perutusta lohkoista ei saa tukea. Hakemuksesta peruttujen lohkojen osalta olet kuitenkin velvollinen noudattamaan niitä ehtoja, joita sinun on noudatettava koko tilallasi, esimerkiksi täydentävät ehdot.

-Mitä jos lohkolla on eri kasvi kuin minkä ilmoitin?

-Voit muuttaa päätukihaussa ilmoittamaasi kasvia 15.6. jälkeen, jos

-olet ilmoittanut hakemukselle kasvin, jota ei tukiehtojen mukaan voi ilmoittaa

-olet ilmoittanut virheellisen kasvin hakemukselle

-et ole päässyt kylvämään tukihakemuksessasi ilmoittamaasi kasvia.

Tukien peruminen lomakkeella 145

-Voit peruuttaa hakemuksesi osittain tai kokonaan siihen saakka, kunnes viranomaisen on ilmoittanut tilan valvonnan järjestämisestä tai kunnes tilan hallinnollisen valvonnan tuloksista on ilmoitettu, ja loholla todetaan tai on todettu sääntöjenvastaisuutta

-Hallinnollista valvontaa ovat esimerkiksi lohkojen yksilöllinen tarkastus ristiintarkastuksen yhteydessä sekä tukiedellytysten täyttymiseen liittyvät lohko kohtaiset tarkastukset. Lohko kohtaisia tarkastuksia kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee asiakirjoista (esim. edellisen vuoden tukihakemuksesta) tallennuksen yhteydessä

Ylivoimainen este tai poikkeukselliset olosuhteet

-Voit säilyttää oikeutesi tukeen kokonaan tai osittain, jos et ole voinut toimittaa hakemustasi tai muuten täyttää velvollisuuksiasi ylivoimaisen esteen (force majeure) tai poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi ja ilmoitat siitä toimivaltaiselle viranomaiselle.

-Ylivoimaisen esteen ja poikkeuksellisten olosuhteiden tulkinnassa noudatetaan EU-säädöksiä ja oikeuskäytäntöä.

EU-säädösten mukaan ylivoimaisiksi esteiksi ja poikkeuksellisiksi olosuhteiksi voidaan hyväksyä tapauskohtaisesti mm. seuraavat ennustamattomat tapahtumat:

- tuensaajan kuolema
- tuensaajan pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan
- tilaan merkittävällä tavalla vaikuttava ankara luonnonmullistus
- tilan kotieläinrakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa
- eläinkulcutauti tai kasvitauti, joka vahingoittaa viljelijän koko karjaa tai osaa siitä, tai vastaavasti viljelykasveja
- koko tilan tai sen merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa hakemuksen jättöpäivänä

-Toimita tiedot ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta ja siihen liittyvistä todisteista kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle 15 työpäivän kuluessa siitä, kun niiden toimittaminen on mahdollista. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen (tai joissain tapauksissa ELY-keskus) ratkaisee tapauskohtaisesti, onko kysymyksessä ollut ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde

-Perus- ja viherryttämistuessa, EU:n nuoren viljelijän tuessa, peltokasvipalkkiossa, EU:n eläinpalkkioissa, luonnonhaittakorvauksessa ja kansallisissa tuissa säilytät oikeuden tukeen ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tapahtumishetkellä tukikelpoisen pinta-alan tai tukikelpoisten eläinten osalta

-Ympäristösitoumuksessa, luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa ja eläinten hyvinvointikorvauksessa tukea ei makseta kokonaisuudessaan

- Ympäristösitoumuksessa sinun tulee ilmoittaa ylivoimaisesta esteestä kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle

-Tämän lisäksi ilmoita toteutumattomat ympäristösitoumuksen ehdot lomakkeella 477 toimivaltaiselle viranomaiselle tai peru koko toimenpiteen maksu lomakkeella 145, mikäli et ole pystynyt noudattamaan toimenpiteen ehtoja lainkaan.

Ympäristökorvausta maksetaan ylivoimaisen esteen tapauksissa vain toteutettujen ehtojen osalta

-Luonnonmukaisen kasvintuotannon korvaus maksetaan alennettuna niistä lohkoista, jotka jäävät kylvämättä ylivoimaisen esteen vuoksi. Ilmoita kyseiset lohkot lomakkeella 477

-Jos ylivoimaista estettä ei hyväksytä, on lohkoilta peruttava korvaus. Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvausta alennetaan, jos tilalla on ylivoimaisesta esteestä (esim. tulipalo tai eläintauti) johtuva tuotantotauko

-Jos esimerkiksi eläinten laskentajaksosta kolmannes on taukoa, alennetaan korvausta kolmanneksella. Ilmoita kotieläintuotannossa tapahtuneesta ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle

- Eläinten hyvinvointikorvausta ei makseta sellaiselta ajalta, jolloin toimenpiteen ehtoja ei ole noudatettu, vaikka ehtojen noudattamatta jättäminen johtuu ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta

-Jos et ole voinut noudattaa täydentäviä ehtoja ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen takia, hallinnollisia seuraamuksia ei sovelleta

-Ylivoimaista estettä on mahdollista soveltaa sähköisen hakemuksen myöhästymiseen silloin, jos kyseessä on tavallisesti epänormaali tai ennustamaton tapahtuma, joka aiheutuu sinusta riippumattomasta syystä ja jonka seurauksia et olisi pystynyt välttämään riittävästä varovaisuudesta huolimatta

-Esim. sähkökatkosta tai yleistä tietoliikenneverkon ruuhkaisuutta ei katsota ylivoimaiseksi esteeksi. Voit välttää edellä mainituista tilanteista aiheutuvat ongelmat palauttamalla sähköisen hakemuksen riittävän ajoissa

-Huom! Ylivoimaisen esteen ja poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteissa on erittäin tärkeää, että ilmoitat tapahtuneesta määräajassa toimivaltaiselle viranomaiselle

Suurimmat syyt laiminlyöntien aiheuttamista takaisinperinnöistä
Tilastoja ei ole, suurin osa menee virheittä

Täydentävät ehdot

-koskettavat yleensä tarkastusvuotta

-seuraamus kaikkiin suoriin ja ohjelmaperusteisiin peltoalaperusteisiin tukiin prosentteina skaalalla 1-100%.

Tavanomaisin sanktio 3%, lähtötilanne.

- prosenttia arvioidessa arvioidaan laajuus, vakavuus ja kesto
Myös tahallisuutta, toistuvuutta ja takautuvuutta voidaan arvioida kyllä/ ei-asteikolla.

-viljelijän ehkä vaikea hahmottaa sanktion suuruutta, sillä se usein vähennetään maksamattomasta tuesta. Selviää kyllä tukipäätöksestä tai takaisinperintäpäätöksestä.

-toimenpiteet:

- lukekaa kaikki viranomaiskirjeet ja jos on ollenkaan epäselvyyttä, vaatikaa selitys.

- ensimmäinen sanktio on eräänlainen varoitus. Pannaan asia kuntoon, sillä jatkovalvonta on melkein itsestäänselvyys.

Reagoimattomuus viime kädessä kaataa tilan.

Viljelymattomat alueet

- sadonkorjuuvaatimusta ei ole, mutta viljelytoimenpiteitä tarkkaillaan sitäkin paremmin.
- Jos kasvusto on puhdasta ja sato korjaamatta, OK, mutta jos vallitseva kasvi on leinikki, voikukka tms. tulee leikkauksia. Niitettynä voikukkapeltokin näyttää viljellyltä.
- Voi tulla takautuvuutta

Kotieläintukivalvonta

- korvamerkkipuute tai rekisteröintivirhe tai –puute saattaa käydä kalliiksi
- olosuhdevalvonta, jossa sanktio saatetaan määrätä aistinvaraisen arvion perusteella
- Rakenteiden kunto ja eläinten hyvinvointi ja turvallisuus

Pinta-alasanktioita ei enää juuri ole. Jos on, ovat ne 100€ tai vähemmän ja jätetään perimättä. Vähentävät tukea, jos puute havaitaan ennen loppumaksua.

Usein vaikeissa ja toistuvissa tapauksissa takaa paistaa jonkinlainen henkinen lamaantuminen tai sairaus.

Sanktio ja sen seuraama takaisinperintä saattaa olla myös aiheeton. Kyseenalaistakaa kaikki. Lupaamme selvittää jokaisen tapauksen.

Tukioikeudet, vipuneuvoja, ajoissa toimiminen. Aina kannattaa kysyä.